No. 2236. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 2 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 September.

Tot de hevigste plaatsen van den *Brief* van den heer Da Costa behooren die, waar hij, mogelijk wel een weinig te veel deklamatoriesch, uitvaart tegen de tegenstanders der orthodoxe partij, die haar verdenken, en hun vermoeden openlijk uitspreken, ja, die haar openlijk beschuldigen, dat zij met den grondwettig gevestigden en historiesch geworden toestand maar in 't geheel niet ingenomen is, weshalve zij den tegenwoordigen staat der dingen gaarne door eene vroegere ordening vervangen zag. »Geen enkel recht, ook door middel van in zich zelf niet prijzenswaardige revolutiën eenmaal verkregen of gevestigd, wenschen wij te rug genomen (blz. 18)," dus beweert de heer Da Costa bij herhaling. En gemoedelijk als hij is, ook waar hij dit beweert, schoon hij elders met dit beweeren wel eens in tegenspraak vervalt, is het hem onduldbaar, dat zijne partij van reaktionnaire velleitejten verdacht wordt en is hij zich niet genoeg meester, om tegenover hen, die zijne partij daarvan beschuldigen, zijn gemoed niet in verwijten, in sarkasmen, in uittartingen lucht te geven. »Onze aanklagers, dus zegt hij, spreken op dat punt luide genoeg. Zij verzwijgen niets, dan alleenlijk hunne namen voor het meest, *en hunne bewijsgronden altoos*. Wel! dat ook de nameloozen, zoo zij in hunne conscientiën daarbij vrede vinden, voortgaan de pijlen dezer hunner beschuldiging van uit hun donkeren schuilhoek op ons te richten..... Wij dagen de mannen, die zich noemen en die zich niet noemen, voor het aangezicht van God en van de Nederlandsche Natie, uit, het vermoeden dat de anti-revolutionnairen iets anders zeggen dan zij meenen, iets anders op den voorgrond [illegible] in de verte bedoelen, ten minste voorloopig [illegible] kennen van ons openbaar [illegible] daden en geschriften, enz. (blz. 13)." Eene formeele uitdaging derhalve, die, daar zij komt van een zoo achtenswaardig man als de heer Da Costa, niet onopgemerkt mag blijven.

Best zal het intusschen zijn, dat wij, den toegeworpen handschoen opvattende, onbillijke en al te hevige uitvallen, van den heer Da Costa waardoor hij zijn proza ontsierd heeft, stilzwijgend voorbijgaan. 't Zou tot niets leiden hem met gelijke munt te betalen — verondersteld, dat wij het van ons [illegible] verkrijgen, ons van dien, naar 't ons toeschijnt, [illegible] voegzamen betoogtrant te bedienen, waartoe hij op menige bladzijde van zijne brochure zijn toevlugt heeft genomen. Hoezeer, trouwens, de hartstogt het schrijven van den heer Da Costa beheerscht heeft, make men daaruit op, dat hij de tegenstanders der anti-revolutionnairen in staat acht, aan het »burgerlijk leven" van deze laatsten hunne argumenten te ontleenen ter beschaming der geinkrimineerde bedoelingen.

Doch de geschriften der anti-revolutionnairen, ook daarheen verwijst de heer da Costa hunne tegenstanders, opdat zij daaruit de beschuldiging regtvaardigen, dat de anti-revolutionnairen iets anders zeggen dan zij meenen. En van de bewijsmiddelen daaruit genomen, maken wij gaarne gebruik, ter billijking van de stelling, dat, zoo de heer da Costa, »geen enkel recht.... wenscht terug genomen," hij het, ook op dit punt, althans met den heer Groen oneens is. De heer Groen toch heeft het duidelijk genoeg gezegd, in meer dan een zijner schriften, doch het meest uitdrukkelijk welligt in zijne *Bijdrage tot herziening der Grondwet in Nederlandschen zin*, waar hij heeft wil, om een ieder het regt te geven aan de opregtheid zijner betuigingen van berusting in verkregene regten [illegible] onvoorwaardelijk geloof te hechten.

[illegible] voor het eerst zijn, dat wij uit die *Bijdrage* [illegible] maand [illegible] aanhalen. Wij deden het reeds in de [illegible] heer Groen [illegible] het jaar 1851. Wij wilden toen den [illegible] nader te ver[illegible]genheid vergemakkelijken, om zich [illegible] taal, door hem [illegible] aanzien van de verontrustende [illegible] 1840 gevoerd. En hoe maakte zich het orgaan van den heer Groen de hem aangeboden gelegenheid ten nutte? Het bepaalde zich tot dit korte en niets beteekenende woord: »*Il faut juger les écrits d'après leur date*." Niets derhalve werd teruggenomen van wat vroeger geschreven was, en wat hij vroeger beweerd en gevorderd had, beweerde en vorderde de heer Groen ook nu nog.

En van welken aard dit was? Wij laten dienaangaande onze lezers oordeelen, door hen, tegen onze gewoonte, doch om den heer da Costa te doen zien, dat de tegenstanders der anti revolutionnairen hunne bewijsgronden niet altoos verzwegen hebben, andermaal een deel van ons artikel van 20 Februarij 1851 onder de aandacht te brengen.

Ziehier wat wij toen schreven:

»Tegen alle beschuldiging van reactionnair streven hooren wij, dunkt ons, den heer Groen met allen nadruk protest aanteekenen.

»»Niemand is afkeeriger, zegt hij, dan ik van rampzalige terugwerking: *maar wenschelijk acht ik*, zonder onbillijke reactie tegen personen of instellingen, zonder bekrompene vasthouding aan het oude, omdat het oud, of verwerping van het nieuwe, omdat het nieuw is, *op te rigten hetgeen, onregtmatig ter neêr geworpen, nog vatbaar is voor herstel;* de regten uit de revolutie ontsproten te beschermen; de vrijheden, die wij van de voorvaders geërfd hebben, boven de willekeur van centraliserende constitutiën te stellen; *en bovenal die waarheden te erkennen, welke ouder, heiliger, en duurzamer dan theoretische Staatsregelingen zijn.*"

»Bedriegen wij ons niet, dan geeft deze verklaring geen sterken waarborg tegen het in de anti-revolutionnaire partij verondersteld reaktionnair streven. »Op te rigten hetgeen, onregtmatig ter neêr geworpen, nog vatbaar is voor herstel," en vervolgens, in den mond van den heer Groen, de eisch: »dat de Staat bovenal erkenne die [gereformeerde] waarheden, welke ouder, heiliger en duurzamer zijn dan theoretische Staatsregelingen" — wij kunnen niet ontveinzen, dat dit, zonder meer, ons reeds [illegible] in de ooren klinkt. Vooral, wanneer wij het een en ander in verband beschouwen met hetgeen, volgens den heer Groen, als onregtmatig ter neer geworpen" beschouwd wordt en aldus weer »opgerigt" behoort te worden.

»Bij de aanwijzing van hetgeen dien ten gevolge op nieuw »opgerigt" zal moeten worden, gaat, als van zelven spreekt, de heer Groen van een algemeen beginsel uit. Dat beginsel stelt hij, zoo wij ons niet vergissen, waar hij zegt wat door hem ouder »*behoorlijke* handhaving der Grondwet" verstaan wordt:

»»De voorwaarde hiertoe is, naar mijn inzien, de handhaving, ook en vooral, van de evengenoemde (hier heeft de auteur het oog op de stellingen door den *Nederlander* tot zijn program genomen!) historische Volksregten; *van die trekken welke de loop der eeuwen in het geheugen der Natie heeft geprent*, en die ik te zamen, als de bestendige Nederlandsche Grondwet, als de eigenlijke bron ter zamenstelling en verbetering van elke geschrevene Grondwet beschouw."

»Vandaar alzoo behoort uitgegaan te worden bij de wederoprigting van het onregtmatig ter neer geworpene: »van die trekken welke de loop der eeuwen in het geheugen der natie heeft geprent!" Kan het nog twijfelachtig zijn wat hiermede bedoeld wordt? Een weinig verder wordt het overigens door den heer Groen nog duidelijker en in nog meer concreten vorm nader toegelicht:

»»Eindelijk, bij terugzigt op het verledene, vinden wij, in zeker opzigt, reeds een aangewezen en geopenden weg Immers wij verlangen, geleidelijk en zonder botsing, ontheffing van het dwangjuk der revolutie [van 1795] en voortzetting van den [toen gestuiten] Nederlandschen Staat te zien bewerken. En wat is dit anders dan voortzetting in meer dan een opzigt, van hetgeen bepaaldelijk in 1813, door de natie, op een oogenblik dat zij, meer dan ooit, tot edele gevoelens gestemd was, is daargesteld en gewild; voortzetting der omwenteling van 1813.... gelijk ze, in het eerst en in den volsten zin des woords, eene nationale omwenteling was."

»Ziedaar derhalve wat voor het vervolg begeerd wordt: de herstelling van den staat van zaken, die in 1813 ontworpen was door eene reactionnaire partij, om te niet te doen de resultaten der gebeurtenissen van 1795, waarop door een aanzienlijk deel des lands de hoogste prijs gesteld werd. De heer Groen ontveinst dit overigens geenszins:

»»Met het oog op God geslagen, met de hand aan het zwaard, riep men, riep aller stem, aller hart Oranje, als Souverein van het vrije Nederland, terug. En wat ging hiermede, in aller gedachte, gepaard? Vernietiging van het veelsoortige juk der revolutie, *eerbiediging van het Evangelie als rigtsnoer van bevolking en Overheid beide;* VOORRANG DER HERVORMDE KERK, *met behoud der benoembaarheid van allen tot waardigheden en ambten; verdraagzaamheid in den ruimsten zin.*"

»Hadden wij ongelijk toen wij zeiden, dat 1850 nog geene meerdere wijsheid had aangebragt, dan in 1840 aan den dag werd gelegd? Of is het niet nog nu evenzeer als toen:

„Voorrang der Hervormde Kerk;

»Benoembaarheid van allen tot waardigheden en ambten; met welk regt de *Nederlander* de Katholieken onlangs zoo bitter bespot heeft; eindelijk

»Verdraagzaamheid in den ruimsten zin?

»Vandaar dan ook de eisch, dat thans weder de Grondwet bepale, wat die van 1813, in spijt van alle verkregen regten, gedecreteerd had:

»»DE CHRISTELIJKE HERVORMDE GODSDIENST IS DIE VAN DEN VORST. *Geene bepaling is er die door veranderde omstandigheden zoo noodzakelijk wordt; met weerzin, niet afgeschaft, maar verzwegen* (*le petit traitre!* zeide Cormenin van Thiers), toen wij met Belgie vereenigd werden, toen er weinig of geen naijver onder de verschillende Gezindheden bestond, toen gehechtheid aan de Evangelie-leer in sommige Geslachten erfelijk en onveranderlijk scheen.

»»Welligt zou, ook zonder verandering der artikels, hetzelfde doel, gedeeltelijk althans, door gewijzigde toepassing der bestaande verordeningen, door wetten of plegtige verklaring, worden bereikt. Doch, indien er eene dubbele vergadering belegd wordt, zal nu gemakkelijk zijn wat later moeijelijk zou vallen; en ook zou aldus de Kamer van herziening, wier bemoeijing steeds beperkt blijft tot de haar bepaaldelijk voorgelegde wetten, een onderwerp niet van bijeenkomst slechts, maar ook van beraadslaging hebben."

»Dat deze bepaling: »de Christelijke Hervormde Godsdienst is die van den Vorst, »een *corollarium* moet hebben, waarbij gesteld wordt dat de Christelijke Hervormde Godsdienst de Godsdienst van Staat is, is onvermijdelijk. De heer Groen vergeet dan ook niet den eisch uit te spreken, dat overeenkomstig zijn beginsel: »dat weder opgerigt worde wat, onregtmatig, ter neer was geworpen," de Hervormde Kerk op nieuw erkend zij als de Nationale Kerk. Door de inwilliging van dien eisch zullen bepaaldelijk, volgens de bedoeling van den heer Groen, de Katholijken getroffen worden.

»»Wij bestwisten aan de R. Catholijken de groote voordeelen niet, welke zij uit de revolutie van 1795 hebben getrokken (en gij wilt ze slechts »*verdragen*," terwijl de Constitutie van 1798 hun *gelijke regten* met de belijders van alle overige gezindten schonk!); maar, na veel, zeer veel, ja, bijna alles verloren te hebben, wenschen wij toch iets te behouden (lees: ALLES *te herwinnen!*) Wij vergeten niet dat Holland de duurste verpligtingen heeft aan de Hervorming, dat de grootheid der Vereenigde Nederlanden steeds verknocht was aan den bloei van de Hervormde Christelijke Kerk; dat, onder de banier van het Gereformeerde Geloof, hier in ruimer mate dan in eenig ander land, vrijheid (!!), verdraagzaamheid (!!!), welvaart, nationale magt en grootheid aangetroffen werd; dat het zuiver Evangelie, *in tegenstelling van de dwalingen der Pausselijke Kerk*, met het aanzijn van Volk en Staat vereenzelvigd is geweest; en DAT *ook* DIT LANDSREGT, *ofschoon door de omstandigheden gewijzigd*, EVENWEL NIET VERNIETIGD IS GEWORDEN *door de dwaze grillen van een in* 1795 *Godverloochenend geslacht* ('t is stout!). *Al is er geene heerschende Kerk*, al bestaan de Gezindheden, die vroeger geduld werden, nu krachtens een verkregen regt; één van beide, of wij moeten bij voortduring aannemen de ongodisterij der wet, iets waarvan het verderfelijke door alle Christelijke Gezindheden gevoeld wordt; of, [illegible]

is, dan is, uit den aard der zaak, de Hervormde Kerk de Nationale Kerk.""

Dat alles brenge, wie het kan, overeen, met eerbiediging van verkregene en gevestigde regten. Wij meenen het er voor te mogen houden, dat de heer da Costa zich zelven daartoe buiten staat zal achten en dat hij te loyaal is, om daartoe zelfs eene poging te willen doen. Doch waarvoor dan nu zijne bittere *invectives* te houden?

Het Spaansche Gouvernement begint kracht te vertoonen en te handelen. De klub de »*Vereeniging*," waarvan Espartero het eerevoorzitterschap had aangenomen, is gesloten. Tevens zijn al de *junta's*, buiten de *provinciale* ontbonden. Deze laatsten zijn slechts behouden als raadgevende ligchamen. Na het vertrek der Koningin-moeder hebben de demagogen daarvan gebruik gemaakt om op te komen tegen deze maatregelen van orde. Maar de troepen en de *gardes nationales* hebben zich goed gehouden, de opgerigte barrikaden vernietigd en het oproer bedwongen. Espartero schijnt alzoo, na lang geaarzeld te hebben, bij de gematigde partij steun te zoeken. Het is een goed begin; moge hij op den ingeslagen weg moedig voortgaan!

Men leest in de *Emancipation Belge:*

»De te Brussel aanwezige ministers hebben zich gisteren ten huize van den heer de Brouckère vereenigd. De heer Piercot, van Luik terug gekeerd, heeft die vereeniging bijgewoond, waarvan de beraadslagingen zeer geheim gehouden worden.

»Niets lekt tot hiertoe uit omtrent de koninklijke denkwijze. Algemeen gelooft men echter dat de *Indépendance* goed was onderrigt toen zij aankondigde dat het ministerieel *interim* nog eenige weken zou verlengd worden. Men voegt er bij, in overeenstemming met de verklaringen van den *Observateur* en het *Journal de Liége*, dat de hoofden der linkerzijde het besluit hebben te kennen gegeven om alle soort van ministerieele kombinatie, waarvan de elementen niet parlementair zouden zijn te bestrijden, wijl een konservatief, zelfs parlementair ministerie niet minder zou worden bestreden dan een vermengd of bemiddelend kabinet; alzoo blijkt uit de taal door de meest invloedrijksten der linkerzijde, zoowel personen als dagbladen, gesproken dat slechts een oplossing hen goed schijnt, namelijk een zuiver liberaal ministerie, dat de uitgebreidste beginselen der Brusselsche associatie belijdt.'

Zie hier eene geschiedenis betreffende eene testamentaire beschikking, die inderdaad merkwaardig is. In 1704 overleed te Batavia, waar hij de funktien van Intendant-Generaal der Hollandsche Oost-Indische Kompagnie vervulde, een zekere heer Jacques Dubois, geboren te Vedrin nabij Namen, die een vermogen naliet dat geschat werd op veertig millioen franks. Bij testamentaire beschikking, vermaakte hij dat aanzienlijk kapitaal, voor een tijdvak van honderd jaren, aan te vangen bij zijn overlijden, aan het weeshuis te Amsterdam, op voorwaarde dat de administrateurs slechts de rente er van zouden aanwenden, om het kapitaal, na verloop van de voorschrevene eeuw, aan zijne wettige erfgenamen terug te geven.

Ten gevolge van omstandigheden, welke het onnoodig is alhier mede te deelen, was het slechts eenige jaren na afloop van het honderdjarige tijdvak, in 1804, dat de kollaterale erfgenamen van den heer Jacques Dubois, er aan dachten om hunne regten te doen gelden en de teruggave van het vermogen huns bloedverwants te eischen. De minister, baron Fa'c' (het was vóór 1830), verwierp hun eisch niet; trouwens, alvorens te hunnen aanzien maatregelen te nemen, liet hij het aan hen over om de noodige bewijsstukken te leveren, te beginnen met de minuut van het testament waarop zij zich beriepen.

Het testament was verdwenen — volkomen als in een drama van de school-Bouchardy.

Men deed onderzoek. Eenige achtingswaardige familiën, meestal te Brussel woonachtig, die bij de welslaging dier belangrijke zaak groot belang hadden, vereenigden zich en benoemden uit haar midden eene kommissie, belast om de teruggave te bevorderen der 40 millioen franks, in het bezit van het Amsterdamsche weeshuis. Tallooze stappen werden gedaan in alle rigtingen, want vooraf moest het testament hervonden worden, welks inhoud slechts bij overlevering bekend was en bij gebrek waarvan de wettelijke middelen onmogelijk waren.

Die eenstige zaak had ook hare grappige zijde: de stappen door de leden der kommissie gedaan, gaven een soort van openbaarheid aan het doel hunner zending, en deden in alle departementen van Frankrijk, waar de Dubois bij duizenden geteld worden, van Brest tot Straatsburg en van Valenciennes tot Perpignan, pretendenten te voorschijn komen. De erflater had stellig niet voorzien de verwikkelingen, welke die tallooze menigte Dubois moest doen ontstaan.

Eindelijk gelukte het, niet zonder groote bezwaren en chicanes, om al de valsche Dubois ter zijde te stellen en het ware cijfer der regthebbenden bleef bepaald, gelijk het thans nog is, tusschen de dertig en veertig.

Maar nu komt het groote nieuws: Men zegt, dat het testament gevonden is, zoodat de erfgenamen-Dubois allen grond hebben om hunne hoop verwezenlijkt te zien. Zij behoeven nu slechts de hand toe te steken om de veertig millioen te ontvangen! ... De zaak schijnt zoo goed bewezen, dat de kommissie is uitgenoodigd geworden om kennis te nemen der stukken, betreffende die kostbare ontdekking en zich te verstaan omtrent de te doene stappen om tot eene spoedige beslissing te komen.

Welke de uitslag moge zijn, van dit laatste voorval in deze merkwaardige zaak, wier oorsprong juist tot anderhalve eeuw opklimt, wij zullen onzen lezers berigt er van geven, zoodra hij ter onzer kennis zal zijn gekomen.

(*Echo Universel.*)

Uit een verslag der schipbreuk van de *Delta*, kapt. J. G. Kunst, waarvan wij reeds melding maakten, ontleenen wij nog het volgende:

Den 21sten Mei jl. van Melbourne naar Batavia vertrokken, passeerden wij den 30sten dito de Catoosbank. Volgens bestek en zeilaadje moesten wij het zoogenaamde Kennrif, op de kaarten aangewezen op 21 gr. 9 m. ZB. 155 gr. 46 min. OL., op een afstand van 3½ Duitsche mijl beoosten passeeren.

Met zons-ondergang was het buiïg en hadden wij stijve koelte met een donkerwolk drijvende lucht, hielden als gewoonlijk goeden uitkijk, toen men ten 8½ ure eensklaps eene zware branding regt vooruit en aan weerszijden, voor zooveel de duisternis toeliet te zien, ontdekte. Wij draaiden roer onmiddellijk aan lij, en trachtten het schip overstag te zeilen, doch op den wind geloopen zijnde, weigerde het door te draaijen; op hetzelfde oogenblik deinsde en stootte het schip geweldig en bevond men zich te midden der branding, veronderstellende op den zuid-oostkant van het Kenn-rif.

Vervolgens dwarswinds met het geheele ligchaam tegen het rif vallende, sloeg de zee met vreesselijk geweld tegen en over het geheele schip, hetwelk met iederen stoot meer overviel, Ter naauwernood kon men zich op het dek staande houden, en in minder dan een uur tijds was het tusschendeks vol water. In deze hagchelijke omstandigheden geen kans meer ziende om het schip te redden, moeten wij op levensbehoud bedacht zijn.

Met het aanbreken van den dag werd bespeurd, dat wij ons op een uitgestrekt en geheel onder water liggend koraalrif bevonden, hetwelk zich van het N. O. tot het Zuiden van de plaats waar wij waren, zoo ver men met behulp van een kijker zien kon, uitstrekte, langs deze geheele buitenlijn van minstens 4 Duitsche mijlen niet anders dan branding en brekers te aanschouwen latende, doch binnen welke rif de zee zeer slecht of effen was, zijnde bezaaid met eene menigte twee a drie voet boven water liggende kleine zwarte klippen. Op ½ mijl afstands van ons wrak bevond zich eene kleine, drooge zandbank van ongeveer eene kabelslengte in omtrek, welke met gewoon getij 7 en 8 voet boven de oppervlakte der zee bleek droog te blijven.

Al spoedig kwamen wij tot de overtuiging dat wij op het zoogenaamde Kenn-rif geraakt waren, en ons overkomen ongeluk moesten toeschrijven aan de omstandigheid, dat dit rif niet juist op de kaarten is aangewezen; in het bijzonder de lengte van hetzelve, volgens de kaarten 9 Engelsche mijlen, en volgens door ons gedane opneming, voor zooveel de omstandigheden zulks toelieten, eene uitgestrektheid hebbende van minstens 16 Engelsche mijlen van het N. O. tot het Z. W., alsmede dat een sterke N. westelijke storm het schip moet afgezet hebben, alhoewel wij daarvan niets hadden bespeurd, en hetwelk wij eerst den volgenden morgen op het rif zittende ontdekten.

Werkzaam zijnde, ontwaarden wij omstreeks 11 ure een zeil in het O. van ons, koers stellende om de Noord; onmiddellijk, werden, zoowel door de zich op de zandbanken bevindende als door hen welke nog op het wrak waren, alle mogelijke seinen gegeven en alles in het werk gesteld om de aandacht te trekken. Wij bespeurden alras dat men ons opgemerkt had, dewijl het schip bij den wind opstak, daarop om de Zuid wendde en eene vlag heesch, vervolgens met korte slagen om de Zuid werkende, om zoo doende naar de West of lijzijde van het rif te stevenen, draaide het schip bij ten einde ons af te wachten.

Onze groote boot nog steeds onbewegelijk op het rif blijvende vastzitten, konden wij daarvan bij gevolg geen gebruik maken, verdeelden ons dus in de beide sloepen, het weinige geredde aan levensmiddelen en kleederen achter moetende laten, en waren verpligt de booten bijna ¼ Duitsche mijl dragenderwijze over het vlak liggende rif te slepen.

Na in dieper water gekomen te zijn, vervolgden wij onzen togt, nu en dan nog eenige afleggende ondiepe plaatsen ontmoetende, en kwamen omstreeks 3 ure in den namiddag langs de zijde van het genoemde schip, zijnde het Engelsch barkschip *Culdee*, van Greenock, gevoerd wordende door kapt. Chambers, door wien wij met de meeste [illegible] opgenomen en verpleegd, en met welk schip wij allen op den 29sten Junij behouden te Batavia zijn aangekomen.

(*H.*)

In eene kerkrekening van het jaar 1625 vindt men post uitgetrokken, aldus luidende: 15 stuivers voor Zink, voor het wakker maken der slapers in de k

(*Noord-Neder*

's GRAVENHAGE, 26 Augustus. Thans ziet de aflevering het licht van een werk dat reeds bij zijne verschijning eene goede ontvangst genoot, en ook ons als degelijk en nuttig is aanbevolen. Wij bedo het werk bij den heer Roelands te Schiedam uitgege bevattende de *Handelingen* over de organisatie der genootschappen, de verhouding tusschen Kerk en St de R. K. kerkregeling, de wet op de kerkgenootschap en al wat verder met deze onderwerpen in verband st

Wij willen voor een oogenblik alle herinneringen zich, van welke zijde ook aan die wet en de da verwante gebeurtenissen, zoowel op staatkundig als dienstig gebied, vastknoopen ter zijde laten, maar blijft niettemin de onpartijdige en zeer naauwkeurige zameling van al wat officieel bekend is, voor tijdge geschiedvorscher of staatsman van veel belang, te daar dit werk ook al datgene bevat wat, sedert tot op de R. K. Kerkregeling, omtrent de bepali nopens de godsdienstige vrijheid en de kerkgenootsc pelijke inrigting tusschen de Regering en de Kamer ook langs diplomatieken weg is verhandeld. Het w gesplitst (en hiermede volsta deze bloote aanwijzing) vier hoofdafdeelingen, te zamen omvattende een a groote onderdeelen, welke wederom in CXLI klei zijn gescheiden. De eerste geeft al het verhandelde het zesde hoofdstuk der Grondwet. De tweede afdee bevat: *a* de departementen voor de Eeredienst, de houding tusschen Kerk en Staat (1848—Dec. 18 *b* de organisatie der Kerkgenootschappen, meer bijzo die der Hervormde Kerk, met wat daarover, vooral gaande de ii reserves, vroeger en later is voorgeval *c* de R. K. Kerkregeling, sedert de zitting van 29 Nove 1852 tot op de aanbieding der wet op de Kerkge schappen. Dit uitgebreide onderdeel blz. 148—469 Deel I bevat alles wat met betrekking tot de invo der R. K. Kerkregeling is gebeurd en verhandeld, inbegrip der interpellatiën, der gewisselde diploma stukken en der staatkundige gevolgen van een en a

De derde afdeeling behelst de volledige geschie der wet op de kerkgenootschappen in de beide K Julij—September 1853. Geen stuk, redevoering of ontbreekt daaraan, en het petitionnement is daarin naar luid der officieele verslagen daarvan in de K uitgebragt, opgenomen; wijders wordt medegedeel wat na de bekrachtiging der wet bekend geworde en te gelijk de omschrijving van de inrigting en he stuur van het R. K. kerkgenootschap. Voorts eene a derlijke behandeling der vraag over de voorafgaande dedeeling van wege het Hof van Rome over de invoe der bisschoppelijke hierarchie, alles in verband geb met hetgeen daaromtrent bij vroegere gelegenhede ter sprake gebragt,

De vierde afdeeling eindelijk is een noodzakelijk hangsel tot en aanvulling van hetgeen vroeger is m gedeeld, als bevattende eene uiteenzetting van de g zigde verhouding tusschen Kerk en Staat, in verban het later wettelijk gevestigd staatstoezigt op de ke nootschappen, een en ander naar aanleiding van de delingen tusschen de Regering en de Staten-Genera de beoordeeling en vaststelling der staats-begrooting 1854. Elk deel is voorzien van zeer breedvoerige e ver wij konden nagaan, naauwkeurige inhouds-regi terwijl aan het derde en laatste deel, ten gemakke het gebruik, is toegevoegd een algemeen overzig hoofdindeeling en van den hoofdinhoud van het *ge* werk, zoodat men daarin met één oogopslag alle ken en onderdeelen kan overzien.

Alles te zamen genomen, aarzelen wij niet dit waaruit menig schrijver over 't onderwerp met heeft geput, gaarne aan te bevelen als een veilige voor de merkwaardige geschiedenis van het in mee een opzigt voor Nederland zoo bewogen jaar 1853

RIDDERKERK, 31 Aug. Heden is op de timmerwerf van den heer J. Smit, aan het Slikkerv onder deze gemeente, met goed gevolg te water het campagne-fregatschip *Kandanghauer*, groot op 385 gemeten lasten, gevoerd zullende worden door pitein Seelt, voor rekening eener reederij onder van de heeren Vriese en Kuiper van Harpen te A dam. Onmiddellijk daarna is de kiel gelegd van gatschip, genaamd *Doelwijk*, voor rekening eener onder directie van den heer W. Ruys JDZn., te dam. Beide schepen zijn bestemd voor de groot

(*N. R*

WORMERVEER, 30 Aug. Ter markt van hede ren aangevoerd 49 stapels kaas; de prijzen waren *f* 24, middelbare *f* 26.75. Gisteren te Purmerend *f* 24.25, middelbare *f* 27, alles per 50 Ned. ℔.

SNEEK, 29 Aug. Van den 19den tot en m 25sten dezer zijn 19 gevallen van besmettelijke lo in deze provincie voorgekomen; bedragende daard totaal dier gevallen sedert Jan. dezers jaars 2471.

LOCHEM, 28 Aug. Heden nacht heeft er bij den logementhouder Meijerink alhier, een allerverschrikkelijkst ongeluk plaats gehad. Men had namelijk Zaturdag jl. de onvoorzigtigheid begaan, bij het graven van eenen kelder den rustenden muur te stutten; deze en vervolgens de zolder stortten heden nacht plotseling in. Op het hooren er van snelde men, vervuld met vrees over het lot der jonge kinderen, naar het tooneel der verwoesting, en helaas… die vrees loste zich in niet te beschrijven wanhoop op. Een kind van 6 jaren werd levenloos onder de puinhoopen weggehaald, een tweede iets ouder (van 10 à 12 jaren) benevens het derde van 14 à 15 jaren, zwaar gekneusd in de borst en in den nek, zoodat men ook op het behoud van het leven dezer beiden niet zeer veel hoop koestert. *(H)*

GRAMSBERGEN, 29 Aug. Met het Overijsselsch Kanaal gaat het thans bijzonder gunstig; het gedeelte van Loozen naar Bergentheim is onder handen; wekelijks worden er zoo ongeveer 1000 ellen lengte gegraven, door de 600 arbeiders die in onderscheidene ploegen aan het werk zijn, zoodat de belangrijke veenen van Bergentheim zeer spoedig aan de snede zullen komen. De vaart is hier bijzonder levendig, alles wat vroeger de Vecht afvoer, komt thans hier langs. — De stuwen werken bijzonder voordeelig. *(Amst. Cour.)*

HARDENBERG, 28 Aug. De weg van Nordhorn over Neuenhaus en Ulsen, in verbinding met die van hier over Ommen naar Zwolle, zal nu spoedig gereed kunnen zijn, daar de geheele lijn is uitgebaakt en tot nabij Itterbeke, van wege Hannover, nagenoeg gelegd is; maar het is te betreuren, dat deze belangrijke verbindingsweg zoo vele jaren noodig heeft om tot stand te komen, als men nagaat dat er in 1845 reeds sprake van was en het zelfs een punt van overweging tusschen de twee rijken heeft gemaakt, en er nu nog wel eenige jaren tot de geheele voltooijing zullen noodig zijn, indien er geene krachtiger hand aan werkt. Reeds wordt één tweede tolkantoor op de grenzen aan den Belt opgerigt, waarin de Pruissische tolbeambten zullen wonen; met November aanstaande zal het tolverbond, met Hannover gesloten, in werking treden, dan zullen de regten van in-, uit- en doorvoer op de onderscheidene Hannoversche tolstations, én voor Hannover én voor Pruissen ontvangen worden, maar zoolang de weg aldaar niet aangesloten is, zal de tolheffing hier noodeloos zijn bij gebrek aan vervoer. *(Amst. Cour.)*

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

ATHENE, 26 Aug. De Porte heeft elke verlenging van termijn voor de vrije grieksche scheepvaart geweigerd, voor het geval dat de Grieksche regering niet in beginsel den eisch tot schadeloosstelling erkenne. Het helleensche kabinet echter kent zich veeleer in eene nota het regt toe, zijnerzijds eene schadevergoeding van honderd millioen piasters te eischen.

Het besluit om de Fransche troepen van den Pireus naar Athene te verplaatsen, omdat in eerstgenoemde streek de cholera zoo hevig woedt, heeft bij de bewoners der hoofdstad groote verslagenheid te weeg gebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Augustus. Het vertrek van Koningin Maria Christina uit Madrid wordt bevestigd en heeft aanleiding gegeven tot een opstand, naar luid eener telegrafische depêche uit Bayonne. Gelijk te verwachten was, hebben de barrikadenhelden het vertrek der Koningin-moeder als eene gunstige gelegenheid aangegrepen, om hun reeds lang gekoesterd misnoegen ook omtrent andere besluiten, op nieuw lucht te geven. Zij hebben een oproer aangestookt, 't welk echter binnen korten tijd weder geheel bedwongen is. De barrikaden die in sommige wijken der stad waren opgeworpen, zijn door het leger, in gemeenschap met de nationale garde, onder den voet gehaald.

Alle bijzonderheden omtrent den opstand ontbreken vooralsnog.

Eenige dagen vóór het vertrek van Maria Christina verhaalde men elkander te Madrid, dat de regering, om eenigermate te gemoet te komen aan de eischen harer vijanden, voornemens was, tot wederoproeping van de Cortes, de uitbetaling van haar pensioen te staken en hare goederen in beslag te nemen.

De groote oproerklub, genaamd de *Unie*, aan welks hoofd Espartero zich gesteld had, is op last van het gouvernement gesloten. Een detachement der nationale garde heeft zich naar het lokaal der vereeniging begeven, en de tegenwoordig zijnde leden verzocht heen te gaan, 'tgeen zonder tegenspraak is geschied; ook de overige junta's en klubs te Madrid zijn gesloten of ontbonden.

[illegible] van San Luis, het hoofd van het gevallen [illegible] dien de volksleiders wegens wanbestuur gestraft [illegible] hebben, bevindt zich reeds buiten Spanje in veiligheid.

— Don José [illegible] Concha is naar Cuba vertrokken, waar hij tot kapitein-generaal is benoemd.

— De nederlaag door de Turken in Azie geleden, was den 20 te Konstantinopel bekend, en baarde daar veel bekommering, wijl men vreesde dat Perzie uit deze gebeurtenis aanleiding zou nemen om zich met Rusland te verstaan.

— De admiraal Parseval Deschênes is met het grootkruis van het Legioen van Eer begiftigd.

— Volgens den *Moniteur* heeft de nieuwe Spaansche gezant, de heer Olozaga, den Keizer zijne geloofsbrieven overhandigd.

— Men vermoedt dat het antwoord van den Czaar 'twelk thans bij de Russische diplomaten voor Oostenrijk en Pruissen is ontvangen, wederom zeer ontwijkend is, en op nieuw aanleiding zal geven tot eene oneindige wisseling van nota's over en weder. De militaire operatien zullen echter staande deze gedachtewisseling niet gestaakt worden.

— Volgens een korrespondentie uit Konstantinopel van den 20, was de dag der inscheping naar de Krim nog niet bepaald; wijl de gezondheidstoestand der troepen verbeterde, zag men haar ieder oogenblik te gemoet.

— Men meldt uit Alexandrië, dat Said-Pacha naar Konstantinopel is vertrokken, om uit handen van den Sultan de investituur van het onderkoningschap van Egypte te ontvangen. Vóór zijn vertrek heeft hij een regeringsraad benoemd, bestaande uit zijne zonen en neven. Elfy-Bey, president van den raad onder Altas-Pacha, is den 7 overleden. Het verkeer in Egypte wordt levendiger. De transportkosten zullen eene vermindering ondergaan. De telegraphische linie zal tot aan Suez worden voortgezet.

— De algemeene raad van het departement l'Hérault, heeft onder het voorzitterschap van den heer M. Chevalier, den wensch herhaald, reeds in vroegere zittingen geuit, ten behoeve van een stelsel van gematigde handelsvrijheid, trapsgewijze in te voeren en met al de voorzigtigheid, welke eene verstandige staatkunde raadzaam maakt. Deze wensch wordt aangedrongen in eene reeks van belangrijke overwegingen en is aangenomen, even als bij vorige gelegenheden, met eenparigheid van stemmen.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Augustus. Men schrijft uit Weenen aan den *Times*, dat er sprake is van een additioneel artikel bij de Oostenrijksch-Pruissische konventie, 't welk welligt Pruissen op beter voet zal brengen met Engeland, Frankrijk en Oostenrijk.

— De markies van Clanricarde deelt in den *Daily News* een brief mede, dien hij van een officier van het eskader in de Witte Zee ontvangen heeft. Deze is gedateerd van de hoogte van het Kruiseiland van de maand Julij. De schrijver wendt zich tot den markies, dien hij slechts uit zijne redevoeringen in het Hoogerhuis kent, en hangt hem een tafereel op van de zoogenaamde blokkade. Het eskader was den 26 Junij voor Archangel aangekomen. Tot den 3 Julij zag het 300 tot 350 schepen binnenloopen, allen in ballast. Daar er geene blokkade was ingesteld, kon men deze vaartuigen niet aanhouden. Zij hebben allen produkten van het land ingenomen en schijnen voor den 13 Augustus weder uitgeloopen te zijn. De schrijver verzekert, dat de massa graan, meel en andere produkten, die uit eenen omtrek van 400 mijlen naar Archangel gevoerd werden, alle verwachting te boven gaat en daar er geen invoer plaats heeft, werd deze massa door het buitenland kontant betaald. Eene blokkade, die gemakkelijk uit te voeren zoude zijn, zoude het land ruineren. De Russische reederij beperkt zich tot de verscheping van graan naar Lappmarken en deze is door de Engelsche admiraliteit uitdrukkelijk toegestaan, om die streken niet aan een hongersnood prijs te geven. Verder gaat alles daar toe als of er geen oorlog bestond. De weinige Russische oorlogschepen en de kanonneerbooten in de monding der Dwina kan men zelfs niet te lijf komen, daar de Engelsche en Fransche schepen niet over de zandbanken kunnen komen, die slechts 13 voet water hebben. De toegang tot Archangel is door het fort Nadjovin bij Linolie met 80 kanonnen en door de batterijen van Polombol verdedigd; het vaarwater is zoo eng dat slechts één schip tegelijk deze vestingwerken kan naderen. Stroomingen, stormen en nevelen maken deze zee tot eene zeer onaangename verblijfplaats.

— De kleurlingen uit den staat New-York hebben zich den 9 dezer te Syracusa in eene konventie vereenigd. Zij hebben besloten 1°. aan de wetgevende magt te vragen de konstitutie zoodanig te wijzigen, dat zij dezelfde regten als de blanken genieten; 2°. aan die kiezers, die kleurlingen zijn, aan te bevelen hunne stemmen slechts te geven aan de kandidaten, die genegen zijn hun die regten toe te kennen; 3°. de instelling te eischen van eene industrieschool, en ter zelfder tijd te protesteeren tegen bijzondere scholen voor de kinderen der kleurlingen; 4°. de oprigting van eene tentoonstelling van landbouwprodukten. Na de aanneming dier besluiten is de koventie verdaagd. Den 27 Dec. e. k. zal zij weder bijeenkomen, en wel te Rochester.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 Aug. Het antwoord van Rusland op het door Oostenrijk ingezonden jongste voorstel is ontvangen. Vorst Gortschakoff zal met de mededeeling daarvan wachten, totdat keizer Frans Jozef van Ischl zal zijn teruggekomen.

— Door de *Presse* wordt medegedeeld, dat het hoofdkwartier van prins Gortschakoff den 25sten te Berlat was.

— De Zwitsersche regering is, zoo men zegt, op het spoor gekomen van een komplot, dat op de grenzen van Tessin door de agenten van Mazzini zou gesmeed zijn. Zooveel is zeker, dat eenige arrestatiën hebben plaats gehad en dat ook in het kanton Graauwbunderland depôts van wapenen en buskruid gevonden zijn. De politie van Tessin ontwikkelt de meest mogelijke activiteit om de pogingen van de buitenlandsche propaganda te verijdelen, waardoor Zwitserland op nieuw in ongelegenheden zou kunnen geraken.

BERLIJN, 30 Augustus. De heer von Berkendorff wordt van Stettin hier verwacht en zal onmiddellijk naar Puttbus vertrekken, om den koning verslag te doen. Hij is overbrenger van het Russische antwoord, dat in een verzoenenden geest maar ontwijkend is, en waar in eene nadere verklaring verzocht wordt betreffende den aard en den omvang van de gevraagde guarantiën.

— Het *Journal de St. Petersbourg* geeft het volgende verslag van den veldslag bij Kars:

»De luitenant-generaal vorst Bebutoff heeft den 5 Augustus voor Kars aan een Turksch legerkorps van 60,000 man een volslagen nederlaag toegebragt. Eerst werd onze linkervleugel door een stoutmoedigen aanval der Turksche kavallerie eenige minuten tot staan gebragt; maar onze regtervleugel deed een beslissenden aanval, die den linker in staat stelde om de voorwaartsche beweging te hervatten. Toen trokken de Russen in allerijl terug, en keerden eindelijk weer in hun verschanst kamp, hetwelk nog tien wersten van onze linie verwijderd was, en waaruit zij opgerukt waren om ons aan te vallen.

»De afgematheid der troepen, die den ganschen nacht gewaakt en de zege op een talrijken vijand behaald hadden, en de noodzakelijkheid om de gekwetsten te verplegen, de lijken weg te ruimen, het aan den vijand ontnomen geschut bijeen te brengen, lieten niet toe, de Turken verder te vervolgen, te minder daar de slag, des achtends te 5 ure aangevangen zijnde, op een terrein zonder water en bij zeer heet weder, tot 1 uur na den middag geduurd had. Buitendien was de vijand, hoewel in het open veld geslagen, nog in staat om achter de door natuur en kunst daargestelde bolwerken van zijn verschanst kamp sterken tegenstand te bieden. Derhalve gaf de vorst Bebutoff, na zijne legerafdeeling een half uur te hebben laten rusten, haar bevel in haar vorig kampement bij het dorp Kuruk-Dar terug te keeren.

»De zegeteekenen der schitterende overwinning, die den 5 Augustus door de legerafdeeling van Alexandropol bij het dorp Kuruk-Dar behaald is, bestaan in 15 stukken geschut met 16 caissons, 2 vaandels, 4 banieren, 20 vlaggen, eene aanmerkelijke hoeveelheid wapenen en muzijkinstrumenten, en 2018 gevangenen, waaronder twee hoofd- en 84 onderofficieren, benevens 1932 manschappen, alle van de reguliere infanterie. Het verlies des vijands is ons nog niet met zekerheid bekend; maar hij heeft meer dan 2000 dooden op het slagveld achtergelaten.

»Een zoo bloedige veldslag, waarbij van beide kanten uit nagenoeg 140 kanonnen vier uren lang gevuurd werd, moest ook ons gevoelige verliezen berokkenen, te meer daar de Turken weerstand boden met eene kracht als door onze oudste soldaten nog nimmer bij hen gezien was. Aan onze zijde zijn 4 hoofd- en 17 onderofficieren benevens 568 manschappen gesneuveld; 1 generaal, 9 hoofd- en 70 onderofficieren benevens 1831 manschappen gekwetst; 1 generaal, 9 hoofd- en 29 onderofficieren benevens 444 manschappen hebben kneuzingen bekomen; bij de landweertroepen zijn 10 man gesneuveld, terwijl 61 wonden of kneuzingen bekwamen.

»Aan onze zijde zijn slechts omstreeks 18,000 man in het gevecht geweest.

»In den nacht van den 5den op den 6den Augustus is de vijand in grooten haast naar Kars afgetrokken, met achterlating van schier alles in zijn legerkamp, hetwelk daarop door detachementen van ons leger bezet is. Door spionnen werd verzekerd dat van het geheele Turksche legerkorps slechts 20,000 man onder de wapenen gebleven en de overige na de nederlaag weggeloopen waren; maar dit berigt vereischt nog bevestiging."

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 31 Aug. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $52\frac{5}{8}$, 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $91\frac{1}{8}$; 1848, —; Spanje 1—3 pc. $18\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{5}{16}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $74\frac{7}{8}$.

PARIJS, 31 Aug. Fransche 3 pc. 73.85; $4\frac{1}{2}$ pc. 100 10; 3 pc. Spanje $32\frac{1}{2}$; id. 1 pc. $18\frac{1}{4}$; Met. 5 pc. 83; Rom. Leening 84.

LONDEN, 31 Aug. Consols $95\frac{5}{8}$; 3 pc. Spanje buitenl. $37\frac{1}{2}$; 1 pc. dito $18\frac{1}{2}$; Comite-Bewijzen 5; Passive $3\frac{1}{2}$; 5 pc. Rusl. 100; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 87; 4 pc. Holl. 94; $2\frac{1}{2}$ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 87; Brasilië $100\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 71; Gren. uitg. 6; id. werk. 17; 3 pc. Mexiko $21\frac{1}{2}$; Turkije $5\frac{3}{8}$; Ecuador —; Grieken (blaauw) —; Wissel op Amst. —,—; 4 pc. Portugal 40.

WEENEN, 31 Aug. Met. 5 pc. $85\frac{5}{8}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 75; Bank-Aktien 1276; Wissel op Londen 11.08; Amst. ——; Parijs 134; Goud $19\frac{1}{4}$; Zilver $16\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening $95\frac{1}{2}$.

BERLIJN, 31 Aug. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 83; 5 pc $96\frac{3}{8}$; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17; Parijs 79; Amst. $140\frac{3}{8}$; Ween. —; Petersburg $101\frac{7}{8}$.

HAMBURG, 31 Aug. Spanje 3 pc. $30\frac{1}{2}$; id. 1 pc. $17\frac{1}{2}$; Rusl. 5 pc. 93; 3 pc. Mexikanen $17\frac{1}{4}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 31 Aug. 5 pc. Met. 75; 3 pc. Spanje binnenl. $33\frac{1}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{5}{8}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.		30 AUG. 4½ u. gebl.	31 AUG. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.		61	$61\frac{1}{8}$	à	$61\frac{5}{16}$	$61\frac{5}{16}$
Dito Dito	3	„	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{1}{2}$	„		
Dito Dito	4	„	$90\frac{7}{8}$	$91\frac{1}{16}$	„	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{5}{16}$
O. I. Leening 1844	4	„	$90\frac{9}{16}$		„		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	„	8. $\frac{5}{8}$	$89\frac{1}{4}$	„	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{5}{8}$
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	„			„		
Haarlemmermeer	5	„			„		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	„			„		
„ Holl. Spoorw.-M.		„		75	„	76	
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$	„			„		
Maatschappij van Weld.	4	„			„		
Aand. Ned. Bank		„			„		
België	$2\frac{1}{2}$	„			„		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	„	49	$49\frac{1}{8}$	„	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{1}{4}$
Frankrijk, Obligatiën	3	„			„		
Spanje, Onbep. Stukken	1	„	$18\frac{5}{8}$	$18\frac{5}{8}$	„	$18\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$
Dito	3	„	$37\frac{7}{8}$		„		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	„	$32\frac{7}{8}$	$32\frac{5}{8}$	„	$32\frac{15}{16}$	$32\frac{7}{8}$
Coupon-Bewijzen			$5\frac{1}{16}$	$5\frac{1}{16}$	„		
Amortisable Schuld			$3\frac{7}{8}$		„		
Portugal, te Londen	3	„	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{8}$	„	$37\frac{5}{16}$	$37\frac{5}{16}$
Dito Uitgestelde				15	„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	„	102	$101\frac{7}{8}$	„	$102\frac{1}{4}$	$101\frac{7}{8}$
Dito Dito 1828 en 1829	5	„	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$	„	103	$102\frac{1}{2}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	„	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	„		
Dito	$4\frac{1}{2}$	„	$86\frac{3}{4}$	$87\frac{1}{4}$	„	$87\frac{5}{8}$	
Dito bij *Hope*	4	„	$79\frac{1}{8}$	79	„		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	„	$78\frac{1}{8}$	$77\frac{3}{4}$	„	$77\frac{7}{8}$	
Dito bij id. 5de Serie	6	„	77		„		
Certifikaten te Hamburg	5	„			„		
Inschrijving in Assignat.	6	„			„		
Certifikaten van dito	6	„		$60\frac{1}{2}$	„	$60\frac{5}{8}$	
Engelsche Russen					„		
Polen, Certifikaten	4	„	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{5}{8}$	„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500			142	142	„		
Oostenrijk, Metalliek	5	„	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{5}{8}$	„	71	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	„	$35\frac{3}{4}$	$35\frac{1}{8}$	„	$36\frac{1}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	„	$35\frac{3}{4}$	$35\frac{7}{8}$	„	36	
Dito Nieuwe	5	„	$80\frac{1}{8}$	$80\frac{5}{8}$	„	$80\frac{13}{16}$	
Dito 1854	5	„	$79\frac{3}{4}$	80	„	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{5}{8}$
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	„			„		
Dito	4	„			„		
Aand. met Loting fl. 500		„			„		
Nieuwe dito 1854 fl. 250		„	*f* 240	244	„		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$	„			„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			$3\frac{7}{16}$	$3\frac{3}{8}$	„	$3\frac{7}{16}$	
Dito Orig.				$3\frac{1}{8}$	„		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	„			„		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	„		$100\frac{1}{2}$	„		
Louisiana bij *Hope*	5	„	$99\frac{3}{4}$		„		
Braziliën	5	„	$96\frac{1}{2}$		„		
Dito 1843	5	„			„		
Mexiko	3	„	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{5}{8}$	„	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{11}{16}$
Dito Onbepaalde			$23\frac{15}{16}$	$23\frac{5}{8}$	„	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{11}{16}$
Peru	$4\frac{1}{2}$	„		$67\frac{1}{4}$	„	$67\frac{1}{2}$	$67\frac{1}{2}$
Grenada, à £ 100	$2\frac{1}{4}$	„	$16\frac{5}{8}$	$16\frac{9}{16}$	„	$16\frac{5}{8}$	
Dito Uitgestelde				$6\frac{1}{4}$	„	$6\frac{5}{16}$	
Ecuador à £ 100			3	$2\frac{15}{16}$	„		
Venezuela, à £ 100	$3\frac{3}{4}$	„			„		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$	„			„		
Weener Aandeelen 1854					„		

Bij tragen omzet leverden de prijzen van geene der genoteerde fondsen iets bijzonders op, Hollandsche blijven een zweem beter en de buitenlandsche soorten alle iets flaauwer.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $53\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	*f* $88\frac{1}{4}$
„	zigt	» $56\frac{1}{4}$	Napels		» $84\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» 1.77
„	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $30\frac{1}{4}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{1}{2}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 238	„	zigt	» $35\frac{1}{4}$
Lissabon	»	» $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	„	zigt	» $11,77\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

—

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 23,70 a 75	Pruissische	*f* $35\frac{1}{2}$ a	—
Napelsche	—	Spaansche	2.21	—
Div. in St.	$11,67\frac{1}{2}$ —	Hamb. Russ.		—
Eng. Russen	$11,67\frac{1}{2}$ —	Russ. in Z. R.	$35\frac{3}{4}$ „	—
Fransche	$55\frac{5}{8}$ „ —	„ Pap. „		—
Belgische	$55\frac{7}{8}$ „ —	Pools. in Fl.	$26\frac{3}{8}$ „	—

Coup. Spanje Buitenl. *f* 11,60.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,50	»	9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,40	»	9,50

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn $9\frac{1}{2}$ à 10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 a 980	*f* —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 31 Aug. Heden zijn tot geheime prijzen afgedaan 10/1 en 1/2 leggers Batavia Arak, ex *Madura*, en 22/1 leggers dito dito, ex *Jacoba Helena*.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 31 Aug. Tarwe. 156/2 ℔ jar. Rhijn *f* 430. — Rogge. 145/2 ℔ n. Archangel *f* 240, 241, *f* 242.

SCHIEDAM, 31 Aug. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Libau *f* 308 6/w.; 145/2 ℔ N. Archangel *f* 240 6/w. — Gerst. 131/2 ℔ Libau *f* 262 6/w.; 126/2 ℔ dito *f* 245 6/w., *f* 246 3 m.; 125/2 ℔ dito *f* 242 3 m. — Moutwijn *f* 21,—; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 31 Aug. Boter: eerste kwaliteit *f* 43 a 46; tweede dito *f* 38 a 42.

ANTWERPEN, 31 Aug. *Koffij.* Hiervan zijn wederom omgezet 3000 balen Domingo en 300 balen Brazil.

Suiker. Van *Ruwe* zijn 756 kisten Havana en van *Geraffineerd* 200 Tons verhandeld.

Granen. Flaauwe markt zonder omzet.

LONDEN, 30 Aug. *Suiker.* Van *Ruwe* vreemde soorten is eene lading van 594 kisten Havana N° 14 tot 22 s. 9 d. voor Amsterdam verkocht, in loco met weinig kooplust en diverse partijen in veiling zijn alle opgehouden.

Koffij. Native Ceylen zonder kooplust. In veiling zijn 400 balen goed ordinair tot 45 s. 6 d. opgehouden.

Rijst iets lager met weinig handel.

Talk vaster met weinig zaken. Petersburger 66 s.

Granen. Met onbelangrijken handel houden de prijzen zich moeijelijk staande.

LIVERPOOL, 30 Aug. *Katoen* iets vaster. Verkocht 10,000 balen.

BORDEAUX, 28 Aug. *Voorloop.* 3/6 op fr. 205 teruggegaan.

HAMBURG, 29 Aug. *Koffij* met meerdere kooplust iets vaster. Sedert Vrijdag verkocht 5000 balen Brazil $4\frac{3}{8}$ a $4\frac{7}{8}$ s.; 15000 balen Laguayra 5 a $5\frac{1}{4}$ s.; 100 mille ℔ Portorico $5\frac{5}{8}$ a $5\frac{1}{2}$ s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 30 Aug. C. Leverstein, Margaretha Maria, Licata

UITGEZEILD:

TEXEL, 31 Aug. S. Trapani, Beduino, Messina - L. J. Tolner, Zeemeeuw, Villanova.

HELVOET, 31 Aug. J. E. Williams, Eliza Mollery, New-York, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Aug. in lading naar:

Keulen	H. Jelten, Colln N°. 1.
„	J Noll, Catharina.
Manheim	W. Rippert, Carl von Rotteck.
Mainz	W. Huppert, Mainz N°. 7.
Frankf. & Coblentz	N. J. Timmerman, Frankf. N°. 20.
Heilbron	F. C. Mussig, Albert Smitt.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Dusseldorp & Neus	W. J. J. Wilson, Niederrein N°. 11.
Weesel	F. Beijer, Jonge Wilhelmina.
Rijnhoogte	ARNHEM 31 Aug. 1 el 78 duim
	KEULEN 31 „ 8 vt. 11 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 4 September, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis, Achterhuizen en Erve, Texelsche Kade, L 216
2. Het Stations-Koffijhuis van den Rhijn-Spoorweg, buiten de Weesperpoort, ZZ 121.
3. Een Huis, zeven Achterhuizen en Erve, Anjeliersgracht, OO 643 à 652.
4. Een Huis en Erve, 2e Goudsbloemdwarsstraat, QQ 166
5. Een Koetshuis en Erve, Bloemstraat, DD 230.
6. Een Huis en Erve, Noorder-Kerkstraat, PP 724.
7. Een dito, Kleine Kattenburgerstraat, T 733.
8. Een dito, Groote Kattenburgerstraat, T 804.
9. Twee Huizen en Erven, Groote Wittenburgerstraat, op het Dijkje, T 389 en 390.
10. Een Huis, drie Achterhuizen en Erve, Lindenstraat, PP 699 à 702.
11. Een Huis en Erve, Oude Looijerstraat, GG 466.
12. Een Huis, Tuin en Erve, te Amersfoort, in de Muurhuizen, N°. 288.

Advertentiën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.